

Reguleringsmyndigheten for energi
Lever digitalt

Saksbehandler:	Deres ref:	Vårt saksnr.	Dato:
Thomas Iversen	202502508	25/98	16.05.2025

Svar på høring om forslag til faktureringsmodell for timesmålte sluttbrukere ved overgangen til 15-minutters priser

Forbrukerrådet viser til høringen fra Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) om forslag til ny faktureringsmodell ved overgangen til 15-minutters tidsoppløsning i døgnmarkedet.

Oppsummert mener vi at:

- En felles faktureringsmodell basert på aritmetisk beregnet gjennomsnittlig timepris vil være enklest og mest forståelig.
- Nord Pools publiserte timepris i NOK bør benyttes som referanse, og den vil være mest effektiv for både markedet og sluttbruker.
- Forskriften bør ta høyde for tilfeller der Nord Pool ikke lenger publiserer timespriser.
- Inntil sluttbrukerne i vesentlig større grad enn i dag kan respondere på prissignaler automatisk, bør den foreslåtte faktureringsmodellen bestå.
- Økt profilrisiko ved dette forslaget må ses i sammenheng med øvrige endringer i sluttbrukermarkedet, og vil ha begrenset økonomisk betydning for husholdningene.

Faktureringsmodellen må hindre redusert tillit til kraftsystemet

Forbrukerrådet har gitt innspill til RME om de eksterne rapportene som utredet 15-minutters måling i lavspenningsanlegg. Samlet sett mener vi at det å innføre kvartersmåling for husholdningene vil bidra til å gjøre sluttbrukermarkedet mer komplisert. Dette vil kunne svekke forbrukernes tillit til markedet og gjøre det vanskeligere for forbrukerne å ta hensiktsmessige valg.

Dersom husholdningene går over til 15-minutters måling, vil det også påvirke en eventuell fremtidig nettleiemodell.

Undersøkelser viser at rundt en tredjedel av befolkningen ikke vet hvilken type strømvale de har. Omtrent like mange vet ikke hvor de kan finne ut hva spotprisen er på et gitt tidspunkt.¹

I Kime-rapporten for 2024² har kraft- og energibransjen et tillitsoverskudd på 5 prosent³, et par prosentpoeng under oppdrettsnæringen. På toppen av listen finner vi landbruket, med 66 prosent. I en virkelighet som dette, er det viktig at endringer i rammeforutsetningene for krafthandelen ikke skader den allerede lave tilliten befolkningen later til å ha til bransjen.

Etter vår mening er det fortsatt lenge til husholdningene vil være teknologisk klare til å nyttiggjøre seg av 15-minuttersdata. Det er ikke før store deler av forbruket kan automatiseres, både med tanke på pris og effekt, at en slik omlegging vil ha noe for seg.

Dette gjør at det heller ikke vil være hensiktsmessig å innføre 15-minutterspriser i sluttbrukermarkedet. På den måten vil det være nødvendig å ha en faktureringsmodell på plass i lengre tid.

Fakturering basert på aritmetisk (flatt) gjennomsnitt

Vi har gått igjennom de forskjellige faktureringsmodellene, og mener på samme måte som RME at modell 1 (gjennomsnittlig timepris) er den mest fornuftige.

Modellen er enkel å forstå, og er vurdert som den mest transparente av de fire modellene RME har presentert. Når Nord Pool publiserer timeprisene, trenger heller ikke kraftleverandørene selv regne ut gjennomsnittlig timepris.

Vi vurderer at fakturering basert på timemåling og gjennomsnittlig timepris er den modellen som i størst grad vil gi kundene en følelse av fortsatt kontroll og

¹ Forbrukerrådet: Strømundersøkelsen (2024)

² <https://www.kime.no/aktuelt/landbruket-har-mest-tillit---scorer-darlig-pa-et-punkt>

³ Tillit minus mistillit

trygghet. Dette er viktig for å unngå tap av omdømme for kraftleverandørene og opprettholde tilliten til sluttbrukermarkedet.

Det er likevel viktig at RME og kraftleverandørene har en plan for å kommunisere overgangen til sluttbrukerne. Denne kommunikasjonen vil bli mye enklere ved å bruke en publisert referansepris eller en enkel matematisk beregning som folk kan dobbeltsjekke selv, dersom de er i tvil.

Kan modellene føre til dyrere kraftleveringsavtaler?

Når kraftleverandører fakturerer med uvektet gjennomsnittlig timepris, tar de på seg en noe høyere profilrisiko. Størrelsen på profilrisikoen avhenger av hvor stor prisvolatiliteten er innad i timen, samt hvordan kraftprisen blir påvirket av overgangen til 15-minuttersoppløsning.

Eksisterende forskning viser at kraftprisen gikk ned da det nasjonale kraftmarkedet i Australia gikk fra en 30-minutters oppløsning til 5-minutters oppløsning.⁴ Ved større innslag av ikke-regulerbar kraft, vil prisvolatiliteten for markedsintervallet typisk øke.⁵ På den annen side vil en lavere oppløsning kunne balansere den volatiliteten som ikke-regulerbar kraft fører inn i kraftmarkedet.⁶

Tall fra Forbrukerrådets strømprisportal viser en svak økning i gjennomsnittlig påslag på spotprisavtaler de siste to årene. Økningen har utgjort 0,1 øre/kWt siden 2023, men siden i fjor har gjennomsnittlig påslag gått noe ned for alle spotprisavtalene i markedet.

Basert på dette er vi enig med RME i at effekten av økt profilrisiko neppe kommer til å medføre et merkbart utslag på regningene til sluttbrukerne. Vi må også ta hensyn til andre endringer som skjer parallelt, og som vil påvirke sluttsummen på regningen til forbrukerne.

Ordningen med Norgespris vil sannsynligvis innføres omtrent samtidig som kraftmarkedet går over til 15-minutters oppløsning. En eventuell økt profilrisiko knyttet til innføring av 15-minutters oppløsning, må derfor sees i sammenheng med innføringen av Norgespris. Forbrukerrådet tror ikke innføringen av Norgespris kommer til å påvirke forbrukernes strømforbruk i nevneverdig grad, da de fleste forbrukere er veldig lite prissensitive. Vi ser derfor ingen stor

⁴ [Csereklyei og Kheyr: How do changes in settlement periods affect wholesale market prices? Evidence from Australia's National Electricity Market \(2024\)](#)

⁵ [Abban m.fl: Solar energy penetration and volatility transmission to electricity markets—An Australian perspective](#)

⁶ [Märkle-Huß m.fl: Contract durations in the electricity market: Causal impact of 15 min trading on the EPEX SPOT market \(2017\)](#)

utfordring for økt profilrisiko knyttet til noen av de nevnte endringene i sluttbrukermarkedet, og tror ikke endringene vil påvirke regningen til forbrukerne i nevneverdig grad.

Konkret om utformingen av forskriftshjemmelen

Forbrukerrådet mener at forskriftsteksten bør inneholde en reserveregulering som tar høyde for situasjonen der Nord Pool ikke publiserer timepriser.

Forslaget fra RME ser i dag slik ut:

§ 9-1d Fakturering av sluttbrukere med spotprisavtale og registreringsfrekvens på 60 minutter

Kraftleverandører som fakturerer sluttbrukere med spotprisavtaler og forbruk med registreringsfrekvens på 60 minutter, skal bruke Nord Pool sin publiserte timespris per budområde oppgitt i NOK. Dette gjelder også sluttbrukere med profilavregnet forbruk.

Faktureringen baseres på sluttbrukerens forbruk av elektrisk energi per time etter § 7-5.

Denne bestemmelsen gjelder også for nettselskapers og kraftleverandørers fakturering av avviksoppgjør, jf. § 6-12 tredje ledd, fakturering av innmating og uttak hos plusskunder og for fakturering av nettselskapets leveringsplikt etter energiloven § 3-3.

Vi mener at det bør legges til et fjerde ledd i bestemmelsen, som kun kommer til anvendelse dersom timepriser ikke publiseres av Nord Pool. Det er heller ingen grunn til å være redd for å spesifisere nøyaktig hvordan denne prisen skal fastsettes på et matematisk nivå. Etter vår vurdering, bør bestemmelsen tydelig angi hvilken modell for gjennomsnittsberegning som skal brukes, og hvilket antall desimaler som skal legges til grunn.

Et fjerde ledd kan for eksempel formuleres slik:

«I fravær av en publisert timepris, som nevnt i første ledd, brukes et aritmetisk gjennomsnitt per time av Nord Pool sine publiserte kvarterpriser per budområde oppgitt i NOK med fire desimaler.»

Med fire desimaler mener vi at prisen da vil være eksempelvis 0,7585 kr/kWt. Når prisen vises i øre, er det ikke noe i veien for å si 75,85 øre/kWt. Vanlige avrundingsregler for de øvrige desimalene gjelder.

Vennlig hilsen

Forbrukerrådet

Inger Lise Blyverket
direktør

Thomas Iversen
fagsjef strøm

